

កម្មវិធីឃ្លាំមើលសវនាការសាលាក្តីខ្មែរក្រហម

សំណុំរឿង០០២-០២ ■ របាយការណ៍លេខ ២០ ■ សវនាការលើកស្តីតាង ■ សប្តាហ៍ទី១៧ ■ ថ្ងៃទី២៥ -២៨ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៥

ករណីរបស់ជនជាប់ចោទលោក នួន ជា និង លោក ខៀវ សំផន

Asian International Justice Initiative (AIJI), a project of East-West Center and the WSD Handa Center for Human Rights and International Justice at Stanford University (previously known as the UC Berkeley War Crimes Studies Center)

របាយការណ៍សង្ខេបប្រចាំសប្តាហ៍ លេខ ២០

នាសប្តាហ៍នេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានបន្តស្តាប់សក្ខីកម្មដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបទពិសោធន៍របស់កម្មករដែលធ្វើការនៅការដ្ឋានសាងសង់ទំនប់១មករា ក្នុងស្រុកបារាយ៍ ខេត្តកំពង់ធំ។ សាក្សីចំនួនមួយរូប និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួនពីររូប បានបង្ហាញខ្លួនដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីបទសោធន៍របស់ពួកគាត់នៅការដ្ឋានទំនប់នោះ។ អ្នកស្រី មាស ឡាយហូ អ្នកស្រី ហ៊ុន សុថានី និងអ្នកស្រី អ៊ុន រ៉ន ពួកគាត់បាននិយាយពីលក្ខខណ្ឌរស់នៅយ៉ាងអាក្រក់ និងលក្ខខណ្ឌការងារដ៏លំបាកលំបិននៅការដ្ឋាន។ ពួកគាត់បានពិភាក្សាពីការភ័យខ្លាច និងសេចក្តីរងទុក្ខវេទនានៅពេលនោះ ហើយពួកគាត់ក៏បានផ្តល់ជាឧទាហរណ៍ជាច្រើនផងដែរ ស្តីពីការប្រព្រឹត្តយ៉ាងយោរយៅដោយអាជ្ញាធរខ្មែរក្រហម ដូចដែលពួកខ្មែរក្រហមបានធ្វើការតាមដានស្វែងរក “ខ្មាំង” របស់របបនេះ។ អង្គជំនុំជម្រះ ក៏បានផ្តល់ឱកាសឲ្យភាគីទាំងអស់ផ្តល់នូវទស្សនៈករណីផ្ទាល់មាត់ស្តីពីការប្រើប្រាស់ជាប្រក្រតីនូវភស្តុតាងដែលបានមកពីទារុណកម្ម។ អង្គជំនុំជម្រះក៏បានធ្វើការប្រកាសសម្រេចដាក់បញ្ចូលខ្មែរក្រោមជាក្រុមគោលដៅនៅក្នុងបទចោទប្រកាន់ក្នុងសំណុំរឿង០០២ រវាងថ្ងៃទី២៥ ដល់ថ្ងៃទី២៨ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៥។ បញ្ហាផ្លូវច្បាប់ទាំងនេះ ក៏ដូចជាសក្ខីកម្មរបស់សាក្សីទាំងបីរូបនេះ ត្រូវបានធ្វើការសង្ខេប និងពិភាក្សាក្នុងរបាយការណ៍ខាងក្រោមនេះដូចតទៅ។

* របាយការណ៍នេះ ត្រូវបានសរសេរដោយ លៀ ហ្វីប៊ើ (Lea Huber), លី ហ្វូតផេង, ដាញ៉ែល ម៉ាតថេស៍ (Daniel Mattes), តាយ លីណា, ចោង វិច្ឆិកា, ភីនីឡូភី វ៉ាន់ ធូល (Penelope Van Tuyl), កាតេរីន វ៉េសសេល (Katherine Vessels), និង វង្ស ឧត្តម ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីឃ្លាំមើលសវនាការសាលាក្តីខ្មែរក្រហម និង ការផ្សព្វផ្សាយតាមសហគមន៍របស់អង្គការគម្រោង ផ្តួចផ្តើមយុត្តិធម៌អន្តរជាតិប្រចាំអាស៊ី (AIJI)។ AIJI គឺជាគម្រោងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងមជ្ឈមណ្ឌលបស្ចិម-បូព៌ា (East-West Center) នៅអូឡូឡូ (Honolulu) និងមជ្ឈមណ្ឌល ដាប់ប៊ែលយូ.អេស.ឌី ហាន់ដា សម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស និងយុត្តិធម៌ អន្តរជាតិ (WSD Handa Center) ដែលកាលពីមុន ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ប៊ែកឃ្វី (Berkeley War Crime Study Center)។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៣មក មជ្ឈមណ្ឌលទាំងពីរនេះ បានកំពុងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការគ្នាលើ គម្រោងជាច្រើន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតការផ្តួចផ្តើមយុត្តិធម៌ និងកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពនានា ក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំ តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ។

